

Kapitaltäckning

Översyn av direktiv om kapitaltäckning och stora exponeringar (CRD)	51
Ändrad struktur för den finansiella tillsynen	55
Harmoniserad kapitaltäckningsrapportering, COREP	56

Reglering

Översyn av direktiv om kapitaltäckning och stora exponeringar (CRD)

Status

Direktivet är beslutat och skulle vara implementerat i EU:s medlemsstater per den 1 januari 2007.

Committee of European Banking Supervisors (CEBS) har under senare år arbetat intensivt med implementeringen av direktiven om kapitaltäckningsbestämmelser. Direktiven är två till antalet och benämns Europaparlamentets och Rådets direktiv om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut 2006/48/EG samt Europaparlamentets och Rådets direktiv om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut 2006/49/EG. Dessa direktiv benämns Capital Requirements Directive eller populärt uttryckt CRD.

Den 1 oktober 2008 lämnade Kommissionen sitt förslag (CRD II) på en första revidering av CRD till Ministerrådet och Europaparlamentet. Efter en hel del förhandlingar röstades ett kompromissförslag igenom i Europaparlamentet den 6 maj 2009. *Direktivet publicerades i Official Journal den 17 november 2009.*

Den 13 juli lämnade Kommissionen ännu ett förslag (CRD III) till ändringsdirektiv. *Förslaget har under hösten förhandlats av det svenska ordförandeskapet och antogs av Rådet på Ekofinmötet den 10 november 2009. Återstår gör nu förhandlingarna i Europaparlamentet som inledde förhandlingarna på möte i utskottet (ECON) den 2 december 2009.* Förslaget innehåller kapitalkrav för återvärdepapperiseringar, krav på redovisning av värdepapperiseringar, kapitalkrav för handelslagret och regler för ersättningssystem. *Till CRD III har nu även lagts regler om att de befintliga golvreglerna (transitional floors) ska gälla även för 2010 och 2011, något som även Basalkommittén beslutat om.*

Den 27 juli presenterade Kommissionen ett konsultationsdokument om ytterligare ändringar av kapitaltäckningsreglerna (CRD IV). Dokumentet var ute på remiss till den 4 september och Kommissionen sa då att de skulle lägga fram det slutgiltiga förslaget i oktober. *Så har inte blivit fallet och nu förväntas ett CRD IV komma tidigast i början av 2010.* Remissen innehåller

Innehåll

förslag på regler för "dynamic provisioning", kapitalkrav för bostadsutlåning i utländsk valuta, bortagande av nationella val samt bortagande av möjligheten att kräva ytterligare information från filialer.

CRD överensstämmer till stora delar med Baselkommitténs regelverk (Basel II). CRD är dock anpassat till att även gälla mindre banker och värdepappersbolag till skillnad från Baselkommitténs regler, som är avsedda att främst gälla internationellt aktiva banker.

Kommissionen påbörjade en översyn av CRD redan under 2007 och översynen i CRD II gäller reglerna om:

- stora exponeringar, det vill säga hur mycket en bank får låna av eller låna ut till en enskild motpart
- hur mycket hybridkapital (finansieringsform med inslag av både eget kapital och skuld) som får räknas in i kapitalbasen. Kapitalbasen är det belopp banken måste hålla kvar som säkerhet för sin utlåning.
- samarbete mellan hemlands- och värdlandsmyndigheter vid tillsyn av banker med gränsöverskridande verksamhet
- likviditetsrisker
- värdepapperisering

Kommissionens andra förslag (CRD III) innehåller regler om:

- kapitalkrav för återvärdepapperiseringar. De nya reglerna inför kapitalkrav för återvärdepapperiseringar som är högre än kapitalkravet för värdepapperiseringar. Anledningen är att återvärdepapperiseringar anses vara mer komplexa än de rena värdepapperiseringarna. För särskilt komplicerade återvärdepapperiseringar måste banken kunna visa för tillsynsmyndigheten att man har gjort en tillförlitlig "due diligence" för att kunna bedöma risken. I annat fall kan exponeringarna åsättas ett kapitalkrav på 1 250 procent. Dessa regler ska endast gälla för nya återvärdepapperiseringar utställda efter regelverkets ikraftträdande.
- krav på redovisning av värdepapperiseringar. I förslaget ställs nya krav på vilken information kring positioner i värdepapperiseringar som måste redovisas. Tidigare har kraven endast gällt för positioner i övrig verksamhet, nu kommer kraven även att ställas på positioner i handelslagret.
- kapitalkrav för handelslagret. Banker som använder VaR-modeller, utöver de vanliga VaR-beräkningarna i handelslagret, ska även genomföra och hålla kapital för ett stressat VaR. Enligt förslaget ska bankerna nu inte bara uppskatta risken för fallissemang, utan även den potentiella risken som kan följa av försämrade kreditkvaliteter. För värdepapperiseringar i handelslagret blir kapitalkravet detsamma som för värdepapperiseringar i övrig verksamhet.
- regler för ersättningssystem. Förslaget syftar till att uppnå att kreditinstitut och värdepappersföretag har ersättningssystem som är konsistenta med och uppmuntrar till ett sunt och effektivt risktagande. Reglerna gäller för kreditinstitut samt för företag som omfattas av MiFID. Vidare gäller reglerna

för all personal "whose professional activities have a material impact on the risk profile of the bank or investment firm". De nya reglerna som föreslås ska komplettera Kommissionens rekommendation från den 30 april 2009 om ersättningspolicy inom finanstjänstssektorn (2009/384/EG). Närmare riktlinjer för ersättningssystem finns också i de "High-level principles for Remuneration Policies" som CEBS publicerade den 20 april 2009 och som ska införlivas av företagen innan utgången av tredje kvartalet 2009.

- golvregler. Enligt Rådets beslut ska de befintliga golvreglerna förlängas till att gälla till och med 2011. Golvreglerna innebär att institut som har tillstånd att använda en IRK- eller AMA-modell inte får ha en kapitalbas som är mindre än 80% av kapitalkravet enligt Basel I. Enligt de tidigare reglerna skulle denna regel upphöra att gälla i och med utgången av 2009.

Kommissionens konsultationsdokument (CRD IV) innehåller regler om:

- dynamic provisioning. Syftet med reglerna är att bankerna ska ha ett kapital som är mer stabilt över tiden än vad som är fallet med nuvarande regler. Detta ska ske genom att bygga upp buffertar i goda tider som ska kunna användas i sämre tider. Kommissionen har under en tid utövat påtryckningar på IASB för att få till ändringar i redovisningsreglerna och därigenom kunna hantera frågan. I förslaget som ligger förutsätter Kommissionen att IASB ändrar sin nuvarande "incurred loss model" till en "expected cash flow model". Under de förutsättningarna föreslår Kommissionen att man inför en β -faktor som multipliceras med exponeringarna. Denna faktor ska fastställas av tillsynsmyndigheten för olika exponeringsklasser och inom varje exponeringsklass ska faktorn kalibreras för sex olika risknivåer.

- kapitalkrav för bostadsutlåning i utländsk valuta. Enligt förslaget ska ett nytt kapitalkrav införas för bostadsutlåning som sker i annan valuta än den där kunden har sin hemvist. Kapitalkravet är enligt förslaget utformat så att det inte blir någon förändring av kapitalkravet för utlåning upp till 50 procents belåningsgrad. Utlåning över 100 procent belåningsgrad ska riskviktas med 1250 procent. För utlåning mellan 50 och 100 procents belåningsgrad ökar kapitalkravet i en linjärt stigande skala. Förslaget gäller både för schablonmetoden och IRK-metoden, dock enbart för lån givna efter direktivets ikraftträdande.

- borttagande av nationella val. Kommissionen har sedan en längre tid jobbat på att ta bort stora delar av de olika nationella valmöjligheter som finns i kapitaltäckningsregelverket. I remissen finns nu ett förslag på detta. Den förändring som påverkar den svenska marknaden mest är förslaget att ta bort de nationella valen som rör bostadsfastigheter. Idag får utlåning i Sverige, i schablonmetoden, som sker mot säkerhet i bostadsfastighet riskviktas till 35 procent upp till 75 procents belåningsgrad. Gränsen 75 procent är ett nationellt val som Kommissionen nu föreslår ska tas bort och ersättas med en enhetlig gräns på 40 procent. Innebörden skulle alltså bli att 35 procent riskvikt får ges upp till 40 procents belåningsgrad och därefter skulle riskvikten bli 75 procent. Förslaget har inte någon påverkan på de banker som använder IRK-metoden. Ett annat val som enligt förslaget ska tas bort är möjligheten för tillsynsmyndigheten att, baserat på en bedömning av den nationella bostadsmarknadens funktionalitet, kunna göra undantag

från huvudprincipen att den huvudsakliga finansieringskällan för återbetalningen av lånet inte får vara den inkomst som fastigheten ger upphov till. För att kunna använda undantaget sätts istället gränsvärden som säger att förlusterna för lån med maximalt 40 procents belåningsgrad inte får vara högre än 0,3 procent, och de totala förlusterna inte högre än 0,5 procent. Gränsvärdena gäller för varje enskilt år men det är oklart vad som händer om de överskrids.

- borttagande av möjligheten att kräva ytterligare information från filialer. Idag finns möjligheten för tillsynsmyndigheter att kräva ytterligare information från filialer utöver de mer grundläggande rapporterna. Förslaget i konsultationsdokumentet är att denna möjlighet tas bort i syfte att minska bankernas administrativa börda.

Länkar till direktiv, förslag m.m.

- ▶ [Ändringsdirektivet \(CRD II\)](#)
- ▶ [Kommissionens förslag på CRD III](#)
- ▶ [CRD III efter Rådets beslut](#)
- ▶ [Kommissionens konsultationsdokument CRD IV](#)

Branschorganisations agerande

I arbetet med CRD II har Bankföreningen lämnat synpunkter på Kommissionens förslag och deltagit i European Banking Federations (EBF:s) arbete med att ta fram remissvar. Bankföreningen har även varit med i Finansdepartementets referensgrupp inför mötena i rådsarbetsgruppen som Finansdepartementet deltar i. Bankföreningen har dessutom varit i kontakt med de svenska parlamentariker som sitter med i ECON (utskottet i Europaparlamentet som bereder frågan), främst vad gäller löptidsundantaget för interbankexponeringar då det ett tag såg ut som att detta undantag skulle strykas. I sista stund togs dock undantaget tillbaka. I arbetet med CRD III har Bankföreningen stått bakom EBF i arbetet mot Kommissionen och under arbetet i rådsarbetsgrupper har Bankföreningen haft en tät kontakt med Finansdepartementet. På konsultationen av CRD IV har Bankföreningen lämnat in ett eget svar, men står även bakom svaren från EBF, EBIC och EMF. *Bankföreningen har även avlämnat ett remissvar på Finansinspektionens remiss om ett allmänt råd om golvreglerna.*

- ▶ [Bankföreningens remissvar på CRD II till Kommissionen](#)
- ▶ [Bankföreningens remissvar på CRD IV till Kommissionen](#)
- ▶ [Övriga remissvar på CRD IV](#)

Nationell lagstiftning och implementeringstid i Sverige

Finansinspektionen har påbörjat arbetet med att implementera CRD II och III genom att föra diskussioner med Finansdepartementet kring vad som ska regleras i lag och vad som ska regleras i föreskrift. Dessutom har Finansinspektionen redan nu gått ut med en remiss på ett allmänt råd om de ovan nämnda golvreglerna, med avsikten att de ska börja gälla från den 1 januari 2010.

CRD II ska vara implementerat i medlemsländerna den 31 oktober 2010 för att gälla från den 31 december 2010. *Efter beslutet i Rådet föreslås att CRD III ska gälla från den 1 januari 2011.*

- ▶ [Finansinspektionens remiss om allmänna råd för golvreglerna](#)

Kontaktperson

- ▶ [Bankföreningens remissvar på Finansinspektionens remiss om golvreglerna](#)
- ▶ [Fredrik Södergren](#)

Reglering

Ändrad struktur för den finansiella tillsynen

Status

Kommissionen har publicerat ett förslag till en ändrad tillsynsstruktur för den finansiella sektorn. Förslaget, som bygger på de Larosière-gruppens rapport från den 25 februari 2009, är ute för konsultation till den 15 juli 2009.

Innehåll

I syfte att förbättra tillsynen över gränsöverskridande banker har Kommissionen lagt fram ett förslag för ändrad tillsynsstruktur för den finansiella sektorn. Förslaget innebär att två nya organisationer inrättas på EU-nivå dels European Systemic Risk Council (ESRC), dels European System of Financial Supervisors (ESFS).

ESRC är ett oberoende organ som ska bemannas med representanter bland annat från medlemsstaternas centralbanker. ESRC ska huvudsakligen arbeta med att inhämta och analysera information på makronivå och i detta sammanhang uppmärksamma och varna för tendenser och utveckling som kan påverka den finansiella stabiliteten negativt.

Inom ramen för ESFS kommer de befintliga kommittéerna CEBS, CEIOP och CESR att omvandlas till europeiska tillsynsmyndigheter med representanter från bland annat medlemsstaternas tillsynsmyndigheter. Vidare kommer en styrkommitté att inrättas för att samordna den sektorsövergripande verksamheten. Tillsynsmyndigheterna ska huvudsakligen arbeta med att utveckla bindande tekniska standarder, agera medlare vid tvister mellan medlemsländernas tillsynsmyndigheter, övervaka att medlemsländernas tillsynsmyndigheter följer antagna EG-regler och vid behov utfärda rekommendationer samt samla in information på mikronivå. Tillsynsmyndigheterna ska även ansvara för tillståndsgivning och tillsyn över företag med paneuropeisk verksamhet såsom ratinginstitut och clearingföretag.

Ekofinrådet beslutade i början av december 2009 att införa en ny, gränsöverskridande struktur för finansiell tillsyn i Europa. Beslutet innebär att ett nytt systemriskråd för övervakning av finansiell stabilitet och tre myndigheter för tillsyn av finansiella företag kommer att etableras på Europeisk nivå.

Kommissionen har publicerat en konsultation om en europeisk ram för gränsöverskridande krishantering inom banksektorn. För att åtgärda de brister som bankkrisen uppenbarar föreslår kommissionen en

genomgripande reform av regleringen och tillsynen av finansmarknaderna. Åtgärder har redan vidtagits för att uppgradera insättningsgarantier, stärka kapitalkrav och reformera tillsynens infrastruktur i EU. Dessa åtgärder är väsentliga för ett starkt ramverk för makroövervakning och finansiell stabilitet. Reformerna hittills måste dock kompletteras med ett klart ramverk som framöver gör det möjligt för myndigheter att stabilisera och kontrollera systemeffekterna när finansinstitut med gränsöverskridande verksamhet går i konkurs. Det första syftet är därför att se till att alla nationella tillsynsorgan har lämpliga verktyg för att tillräckligt tidigt kunna konstatera problem hos banker och kunna ingripa för att återställa institutets eller koncernens sunda finanser eller undvika en ytterligare försämring av finanserna. Det andra syftet är att möjliggöra att banker med gränsöverskridande verksamhet kan gå i konkurs utan att det stör vitala banktjänster eller får spridningseffekter i hela det finansiella systemet.

Konsultationen löper till den 20 januari 2010.

- ▶ [Länk till Kommissionens förslag](#)
- ▶ [Länk till Kommissionens konsultation](#)

Bankföreningen bevakar utvecklingen.

- ▶ [Åsa Arffman](#)

Länkar till direktiv, förslag m m

Nationell lagstiftning och implementeringstid i Sverige

Kontaktperson

Harmoniserad kapitaltäckningsrapportering, COREP

Inledning

I samband med utarbetandet av de nya kapitaltäckningsreglerna, Basel II, framkom ett behov av att inom EU harmonisera bankernas rapportering av kapitaltäckningsuppgifter till tillsynsmyndigheter. CEBS utarbetade därför ett förslag till en harmoniserad kapitaltäckningsrapportering inom EU, COREP (Common Reporting). Syftet med COREP är att göra uppgifterna mer jämförbara mellan olika EU-länder samt att underlätta rapporteringen för gränsöverskridande banker och främja integrationen av finansmarknaden. Det gavs ett visst mått av utrymme till de olika tillsynsmyndigheterna att besluta i vilken omfattning som förslaget ska implementeras. I Sverige

Reglering

Status

Innehåll

började den nya kapitaltäckningsrapporten användas den 1 januari 2007.

2008: Revidering av COREP

I juli 2008 publicerade CEBS en reviderad "Guidelines" för COREP. Revideringen av "Guidelines" för COREP gäller först från 2012. Revideringarna består av följande:

- Rapporteringsfrekvensen maximeras till en gång per kvartal, med vissa smärre undantag.
- Vad gäller rapporteringstider så skiljer man på konsoliderad- och solonivå. För konsoliderad nivå ska uppgifterna rapporteras inom 40 dagar och för solonivå inom 20 dagar. Tillsynsmyndigheter kan bevilja längre tider för inhemska banker under förutsättning att en sådan bank bara är verksam på hemmarknaden och inte kontrolleras av någon bankgrupp inom EU.

Standardiseringen av rapporteringsfrekvens och rapporteringstider för COREP är enligt CEBS ett första steg i ett mer omfattande projekt att harmonisera olika rapporteringsformat, t.ex. FinRep (Finansiell rapportering), för banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag inom EU.

2009: Harmoniseringskrav samt krav på rapportering av stora exponeringar i ändringsdirektiv

I maj 2009 kom ändringsdirektiv till CRD (Capital Requirement Directive) beslutade av Parlamentet och Rådet. Direktivet ska implementeras i medlemsstaternas lagstiftning senast 31 oktober 2010 och gälla från 31 december 2010.

I ändringsdirektivet framgår det att från den 31 december 2012 så ska det införas enhetliga rapporteringsformat, rapporteringsfrekvens och rapporteringsdatum. Senast den 1 januari 2012 ska CEBS ha tagit fram ett enhetligt rapporteringsformat.

Direktivet innehåller även krav på harmoniserad rapportering av stora exponeringar. Den harmoniserade rapporteringen av stora exponeringar ska införas på samma sätt som beskrivs för kapitaltäckningsrapporteringen ovan. Det är alltså möjligt att CEBS föreslår en harmoniserad kapitaltäckningsrapport (COREP) där stora exponeringar ingår.

Enligt ovan nämnda ändringsdirektiv framgår det att senast 1 januari 2011 så ska Kommissionen granska hur CEBS arbete med att införa en harmoniserad kapitaltäckningsrapportering har framskridit. Kommissionen ska samtidigt även rapportera om detta till Parlamentet och Rådet.

Status oktober 2009

Under 2008 lade CEBS fram en handlingsplan för att arbeta mot ytterligare

Nationell lagstiftning
och implemente-
ringstid i Sverige

Kontaktperson

harmonisering av både COREP och FINREP. Därefter har CEBS startat ett nytt arbete med att ta fram reviderade Guidelines för COREP. Revideringen påverkas bl.a. av nya krav på ökad harmonisering av kapitaltäckningsrapporteringen i ändringsdirektiv för CRD, se ovan. Parallellt med revideringen arbetar EBF för att CEBS ska göra ändringar i de Guidelines som publicerades 2008 och då främst vad gäller beslutet om olika rapporteringstider för institut på solo och konsoliderad nivå.

Bankföreningen lämnar synpunkter via EBF samt bevakar frågan.

► [Christian Nilsson](#)